

Szkoła dla innowatora – rozszerzony opis projektu

Spis treści

I. Wsparcie dla szkoły	3
II. Rola i zadania dyrektora/dyrektorki w projekcie	4
III. Rola i zadania nauczycieli i nauczycielek w projekcie.....	4
IV. Metody i podejścia edukacyjne.....	5
V. Narzędzia edukacyjne stosowane w projekcie	5
VI. Jak będzie wyglądała praca szkoły w projekcie?	6
KROK 1. Przygotowanie do wprowadzania zmian w pracy z uczniami i uczennicami.....	6
KROK 2. Doposażenie i re-aranżacja przestrzeni szkoły	6
KROK 3. Wprowadzenie zmian w pracy z uczniami.....	7
KROK 4. Praca ogólnoszkolna	7
KROK 5. Podsumowanie działań.....	8
KROK 6. Podjęcie kolejnych inicjatyw.....	8
VII. Co wyróżnia projekt Szkoła dla innowatora?	8
VIII. Jakich szkół szukamy?	9
IX Ważne aspekty organizacyjne	10

SZKOŁA DLA INNOWATORA

Szkoła dla innowatora to projekt, który wspiera nauczycieli/nauczycielki i dyrektorów/dyrektorki szkół podstawowych we wprowadzaniu rozwiązań, pozwalających na skuteczne kształcenie kompetencji proinnowacyjnych. Znajdziemy wśród nich odwagę i podejmowanie ryzyka, pomysłowość, ciekawość, wytrwałość, czy improwizowanie. Młodzi ludzie potrzebują tych kompetencji dziś, a także w przyszłości, niezależnie od wykonywanego zawodu.

Z projektu w największym stopniu skorzystają szkoły, w których dyrektor/dyrektorka oraz nauczyciele i nauczycielki chcą wprowadzić głębokie i całościowe zmiany w metodach nauczania i oceniania oraz filozofii pracy szkoły.

Kogo zapraszamy?

W projekcie weźmie bezpośrednio udział z każdej w dwudziestu wybranych szkół:

- jedna klasa siódma (w roku szkolnym 2020/2021),
- od 8 do 11 nauczycieli i nauczycielek uczących tę klasę,
- dyrektor/dyrektorka szkoły.

Część działań będzie otwarta dla pozostałych członków/członkiń rady pedagogicznej.

Na etapie rekrutacji w szkole powinna zostać podjęta wspólna decyzja o udziale w projekcie. Szkołę zgłasza dyrektor/dyrektorka, ale zgłoszenie musi poprzedzić rozmowa z nauczycielami i nauczycielkami, którzy w kolejnym roku szkolnym będą uczyli wybraną do udziału w projekcie klasę (i ich świadoma zgoda na udział w projekcie) oraz rozmowa z uczniami i uczennicami danej klasy i ich rodzicami.

I. Wsparcie dla szkoły

W pierwszym etapie projektu, szkoła otrzyma intensywne wsparcie, które będzie obejmowało następujące elementy:

- program szkoleniowy dla dyrektora/dyrektorki, obejmujący szkolenia stacjonarne oraz konsultacje indywidualne i grupowe, w szczególności:
 - dwa wyjazdowe 3-dniowe szkolenia, w tym wizytę studyjną,
 - 3-dniową szkołę letnią,
 - dwa wyjazdowe lub zdalne grupowe spotkania konsultacyjne,
 - sześć godzin konsultacji indywidualnych w szkole lub zdalnie,
 - oraz trzy 6-godzinne warsztaty w szkole (otwarte dla wszystkich członków/członkiń rady pedagogicznej)
- program szkoleniowy dla nauczycieli i nauczycielek, obejmujący szkolenia stacjonarne na terenie szkoły, szkolenia wyjazdowe i kurs internetowy, w szczególności:
 - dwa wyjazdowe 3-dniowe szkolenia, w tym wizytę studyjną,
 - jeden/dwa wyjazdowe 6-godzinne szkolenia dotyczące wybranych innowacyjnych podejść i metod pracy,
 - trzy 6-godzinne warsztaty w szkole (otwarte dla wszystkich członków/członkiń rady pedagogicznej)
 - warsztat w szkole dotyczący rearanżacji przestrzeni,
 - 5-dniową szkołę letnią,
 - sześć modułów kursu internetowego: 30 godzin pracy własnej na platformie e-learningowej oraz zdalnej współpracy z mentorem/mentorką.
- dostęp do przykładowych narzędzi edukacyjnych oraz wsparcie w ich samodzielnym tworzeniu lub dostosowywaniu,
- sfinansowanie planów doposażenia i rearanżacji przestrzeni szkolnej,
- opiekę i konsultacje ekspertów-praktyków (nauczycieli i dyrektorów) w czasie wprowadzania zmian w szkole (każda szkoła będzie pracowała przy wsparciu przynajmniej dwóch osób),
- atrakcyjną ofertę dla uczniów i uczennic wybranej siódmej klasy: 2-dniową wycieczkę edukacyjną, spotkania z wynalzcami i przedstawicielami innowacyjnych firm raz wizyty w innowacyjnych przedsiębiorstwach, instytucjach badawczych i uczelniach (minimum dwa spotkania i dwie wizyty dla każdej klasy). Projekt pokryje koszty wizyt oraz dojazdu uczniów.

II. Rola i zadania dyrektora/dyrektorki w projekcie

- jest liderem/liderką zmian ogólnoszkolnych,
- odpowiada za budowanie mechanizmów uczenia się szkoły jako instytucji,
- angażuje nauczycieli i nauczycielki w dyskusję na temat celów i priorytetów szkoły (w kontekście obecnych i przyszłych potrzeb szkoły) oraz ich ciągłe redefiniowanie,
- wspiera inicjatywy podejmowane przez nauczycieli i nauczycielki w ramach kształcenia wybranych kompetencji proinnowacyjnych,
- wspiera liderów i liderki projektowych podgrup nauczycielskich,
- dba o spójność różnych wdrażanych w szkole praktyk oraz ewentualne szukanie powiązań pomiędzy np. działaniami profilaktyczno-wychowawczymi, programami nauczania i koncepcją pracy szkoły,
- wspiera upowszechnianie sprawdzonych rozwiązań wśród nauczycieli i nauczycielek w szkole,
- pozyskuje sojuszników zmian poza szkołą,
- informuje o podejmowanych inicjatywach ważnych partnerów szkoły, w tym rodziców,
- dba o harmonijny przebieg projektu w szkole.

III. Rola i zadania nauczycieli i nauczycielek w projekcie

- poznają koncepcje rozwoju kompetencji proinnowacyjnych,
- poznają naturę (wybranych) kompetencji proinnowacyjnych i strategię ich rozwijania u uczniów i uczennic,
- analizują własny warsztat pracy pod kątem kształtowania wybranej kompetencji,
- dokonują wyboru 1 kompetencji, na której chcą się skupić w pracy z uczniami i uczennicami,
- poszerzają swój warsztat pracy o wybrane metody i narzędzia rozwijające kompetencje proinnowacyjne i zdobywają biegłość w ich zastosowaniu: od eksperymentowania, przez adaptowanie istniejących, po tworzenie własnych narzędzi),
- pracują w grupie z innymi nauczycielami i nauczycielkami, planując pracę z wykorzystaniem nowych metod i narzędzi na zajęciach przedmiotowych, a także w ramach innych działań edukacyjno-wychowawczych szkoły,
- dzielą się swoimi praktykami z innymi zainteresowanymi nauczycielami i nauczycielkami w szkole.

IV. Metody i podejścia edukacyjne

Proponujemy nauczycielom i nauczycielkom zróżnicowane metody i formy pracy, z których będą mogli wybrać te, które chcieliby wprowadzić w swojej praktyce.

Wśród propozycji znajdują się między innymi:

- metody uczenia przez dociekanie (inquiry-based learning),
- metoda projektu edukacyjnego (społecznego i badawczego) (project-based learning),
- metoda eksperymentów,
- metody indywidualnej pracy z uczniami i uczennicami,
- organizowanie pracy grupowej uczniów i uczennic na lekcji,
- organizowanie pracy indywidualnej uczniów i uczennic,
- tworzenie pracowni tematycznych i programów pracy do nich,
- warsztaty rozwijające proinnowacyjne kompetencje behawioralne uczniów i uczennic,
- warsztaty oparte na podejściu komunikacji bez przemocy,
- troska o dobrostan uczniów i uczennic,
- ocenianie kształtujące.

W ramach form kształcenia kompetencji proinnowacyjnych wypracowanych w projekcie

V. Narzędzia edukacyjne stosowane w projekcie

W ramach projektu powstanie kilkadziesiąt narzędzi edukacyjnych i scenariuszy do wykorzystania w pracy z uczniami i uczennicami, m.in. scenariusze interdyscyplinarnych zadań edukacyjnych do pracy indywidualnej i grupowej, scenariusze projektów uczniowskich oraz eksperymentów, scenariusze warsztatów przeznaczonych na godziny do dyspozycji wychowawcy, scenariusze pracy pracowni tematycznych.

Powstające w projekcie narzędzia będą służyć inspiracji, a także będą wprowadzać nauczycieli i nauczycielki do tworzenia własnych narzędzi opartych o samodzielnie wybrane metody, zgodnie z ich zainteresowaniami i stylem pracy. W ramach projektu opracujemy kilka publikacji metodologicznych, wsparciem w tym procesie będą również służyć eksperci-konsultanci.

VI. Jak będzie wyglądała praca szkoły w projekcie?

Udział szkoły w projekcie trwać będzie od lutego 2020 do czerwca 2022 roku.

KROK 1. Przygotowanie do wprowadzania zmian w pracy z uczniami i uczennicami

Od lutego do sierpnia 2020 roku będzie trwał intensywny proces przygotowawczy. Dyrektor/dyrektorka oraz nauczyciele i nauczycielki wezmą udział w cyklu szkoleniowym dotyczącym sposobu rozwijania kompetencji proinnowacyjnych

Nauczyciele i nauczycielki połączą się szkolne podgrupy, w których wybiorą kompetencje proinnowacyjne, które chcieliby rozwijać oraz metody pracy. W czasie szkoły letniej wspólnie zaplanują działania, które podejmą w pracy z uczestniczącą w projekcie klasą siódmą. Przy wsparciu ekspertów stworzą program pracy z klasą oraz narzędzia do jego realizacji.

KROK 2. Doposażenie i re-aranżacja przestrzeni szkoły

Do końca kwietnia 2020, dyrektor/dyrektorka oraz nauczyciele i nauczycielki, przy wsparciu eksperta-praktyka, opracują plan doposażenia i rearanżacji przestrzeni szkolnej, w taki sposób by sprzyjała ona rozwojowi kompetencji proinnowacyjnych uczniów i uczennic. Możliwe będzie dofinansowanie prac i zakupów, przyczyniających się do zmiany kultury pracy szkoły. Plan doposażenia i rearanżacji zostanie sfinansowany po jego wcześniejszej akceptacji. Budżet dla każdej szkoły wynosi do 49 000 zł. Za wszystkie płatności i zamówienia będzie odpowiedzialny organizator projektu (CEO). Dyrektor/dyrektorka szkoły będzie zobowiązany/a do przestrzegania kwestii formalno-prawnych związanych ze zrealizowaną rearanżacją w trakcie projektu, a także po jego zakończeniu. Działania będą odbywały się najwcześniej od kwietnia, a najpóźniej do końca sierpnia 2020. Szkoła będzie odpowiadała za odbiór zamówionych materiałów i dopilnowanie prac. W ramach przyznanego budżetu nie będzie możliwe sfinansowanie dodatkowych ekspertyz z dziedziny prawa budowlanego lub innych. Zmiany w przestrzeni obejmować będą prace niewymagające dodatkowych pozwoleń.

Rearanżacja ma polegać głównie na przeprojektowaniu przestrzeni, czyli np.

- stworzeniu pracowni międzyprzedmiotowej,
- zakupie pomocy naukowych i dydaktycznych,
- doposażeniu placówki,
- zmianie układu sali,
- zakupie mebli.

Prace mogą objąć także drobne remonty, jak odświeżenie sali, czy odmalowanie korytarza.

KROK 3. Wprowadzenie zmian w pracy z uczniami

Od początku roku szkolnego 2020/2021 nauczyciele i nauczycielki będą podejmowali działania innowacyjne w pracy z uczniami i uczennicami. W tym okresie będą korzystali ze wsparcia opiekujących się szkołą ekspertów-praktyków, którzy będą cyklicznie odwiedzali i wspierali nauczycieli i nauczycielki we wdrażaniu inicjatyw w szkołach. Podczas tego etapu projektu przygotowujemy dla uczestniczących w programie nauczycieli i nauczycielek kolejne szkolenia i moduły kursu internetowego pogłębiające ich wiedzę w zakresie wybranych form pracy i metod pracy, w szczególności:

dla dyrektorów/dyrektorek oraz nauczycieli i nauczycielek:

- dwa wyjazdowe 2-dniowe szkolenia,
- dwa 6-godzinne warsztaty w szkole (otwarte dla wszystkich członków/członkiń rady pedagogicznej)

dla dyrektorów/dyrektorek:

- cztery wyjazdowe lub zdalne spotkania konsultacyjne grupowe,
- dziesięć godzin konsultacji indywidualnych w szkole lub zdalnie.

dla nauczycieli i nauczycielek:

- dwa/trzy wyjazdowe 6-godzinne szkolenia dotyczące wybranych innowacyjnych podejść i metod pracy,
- cztery moduły kursu internetowego: 30 godzin pracy własnej na platformie e-learningowej oraz zdalnej współpracy z mentorem/mentorką.

KROK 4. Praca ogólnoszkolna

Równolegle z intensywną pracą grupy nauczycieli i nauczycielek uczących klasę siódmą, zaprosimy do współpracy także pozostałe osoby z rady pedagogicznej, które chciałyby w swoich działaniach dydaktycznych, wprowadzać wybrane praktyki sprzyjające rozwijaniu kompetencji proinnowacyjnych uczniów i uczennic, takie, jak na przykład: praca z błędem, informacja zwrotna, praca w parach i grupach oraz zadawanie pytań.

KROK 5. Podsumowanie działań

Na koniec roku szkolnego 2020/2021 nauczyciele i nauczycielki podsumują efekty pracy z wybraną klasą siódmą oraz zdecydują, które elementy zmian chcą zachować, a które nadal modyfikować. Ich zadaniem będzie również podzielenie się własnymi dokonaniem z koleżankami i kolegami w ramach wewnętrznej konferencji upowszechniającej.

Na tym etapie nauczyciele i nauczycielki przetestują również wypracowane w projekcie narzędzia do diagnozy kompetencji proinnowacyjnych uczniów i uczennic.

KROK 6. Podjęcie kolejnych inicjatyw

Na przełomie lat szkolnych 2020/2021 i 2021/2022 będziemy zachęcali szkoły do podjęcia inicjatyw ogólnoszkolnych opartych na tym, co w szkole udało się wypracować do tej pory w obszarze rozwoju kompetencji proinnowacyjnych.

VII. Co wyróżnia projekt Szkoła dla innowatora?

Cele projektu Szkoła dla innowatora jest wsparcie grona pedagogicznego w planowaniu i wprowadzaniu długofalowych, innowacyjnych działań edukacyjnych do codziennej praktyki szkolnej, a nie przeprowadzenie intensywnego kursu kompetencji proinnowacyjnych dla uczniów i uczennic.

Systematyczność. Już teraz w szkołach nauczyciele i nauczycielki podejmują wiele ciekawych, bardzo wartościowych inicjatyw, większość z nich ma jednak charakter akcyjny. Intencją projektu jest wypracowanie strategii działania, które pozwolą w skuteczny, a przy tym systematyczny sposób, rozwijać kompetencje proinnowacyjne.

Autorstwo. Dyrektor/dyrektorka oraz nauczyciele i nauczycielki ze szkół uczestniczących w projekcie będą mieli istotny wpływ na przebieg projektu we własnej szkole. To od nich będzie zależało, jakie formy pracy wybiorą, jakie praktyki wprowadzą, jakie inicjatywy ogólnoszkolne zdecydują się przetestować. W ramach projektu pokażemy różne podejścia i inspiracje. To szkoły wybiorą, które z nich zrealizują. Zadaniem ekspertów będzie wsparcie ich w tych działaniach.

Praca z całą szkołą. Bezpośrednie działania w ramach projektu obejmą jedną klasę siódmą w roku 2020/2021. Będziemy zachęcali także do wprowadzania zmian w sposobach pracy z innymi klasami - w roku szkolnym 2021/2022 również do podjęcia inicjatyw ogólnoszkolnych. Część szkoleń prowadzonych w projekcie będzie od początku otwarta dla zainteresowanych

nauczycieli i nauczycielek z rady pedagogicznej (poza uczestniczącą w całym projekcie grupą nauczycieli i nauczycielek pracujących z wybraną siódmą klasą).

Zajęcia obowiązkowe. Projekt zakłada wprowadzenie zmian w sposobie organizacji lekcji przedmiotowych, realizujących treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, a nie organizację zajęć dodatkowych dla uczniów i uczennic.

Dostosowanie do obowiązujących przepisów. Projekt skierowany jest do szkół publicznych, proponowane w nim rozwiązania będą dostosowane do obowiązującego prawa oświatowego i będą sprawdzone wcześniej, a więc możliwe do realizacji w szkołach publicznych.

Wsparcie Ministerstwa Rozwoju i Ministerstwa Edukacji Narodowej. Projekt prowadzony jest z inicjatywy Ministerstwa Rozwoju i Ministerstwa Edukacji Narodowej. Zgodnie z intencją obu resortów ma być przestrzenią dla innowacyjnych działań edukacyjnych, które następnie będą mogły być wprowadzane w szerszej skali w polskich szkołach. Efektem projektu ma być wypracowanie rekomendacji zmian w prawie oświatowym, które mają ułatwić systemowe rozwijanie kompetencji proinnowacyjnych.

Liderem projektu jest fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej - największa polska organizacja pozarządowa działająca w sektorze edukacji. Od blisko 25 lat zmieniamy polską szkołę i konsekwentnie pracujemy na rzecz tego, by młodzi ludzie uczyli się mądrzej i ciekawiej, a praca nauczycieli i nauczycielek oraz dyrektorów i dyrektorek była bardziej efektywna i satysfakcjonująca. Prowadzimy programy, które pomagają młodym ludziom zrozumieć świat, rozwijają krytyczne myślenie, wiarę we własne możliwości, uczą przedsiębiorczości i odpowiedzialności, zachęcają do angażowania się w życie publiczne i działania na rzecz innych.

VIII. Jakich szkół szukamy?

Projekt nie sprawdzi się w szkołach, które poszukują jedynie możliwości dofinansowania zakupów wyposażenia pracowni lub organizacji ciekawych zajęć pozalekcyjnych.

Kluczowa jest świadoma zgoda na udział w projekcie i motywacja do zmian po stronie dyrektora/dyrektorki, który będzie liderem/liderką zmian w szkole oraz grupy nauczycieli i nauczycielek, którzy bezpośrednio wezmą udział w projekcie. Jesteśmy przekonani, że to przedsięwzięcie nie może się udać, jeśli objęci wsparciem nauczyciele i nauczycielki oraz dyrektor/dyrektorka, nie chcą brać w nim udziału lub nie chcą eksperymentować z nowymi metodami pracy.

Projekt będzie wymagał od dyrektora/dyrektorki oraz nauczycieli i nauczycielek istotnego zaangażowania czasowego - zarówno w postaci udziału w szkoleniach (częściowo prowadzonych w czasie wolnym), jak i pracy nad eksperymentowaniem z nowymi narzędziami pracy i metodami pracy z uczniami i uczennicami.

IX Ważne aspekty organizacyjne

Udział w projekcie jest bezpłatny. W trakcie szkoleń zapewniamy koszty noclegów i wyżywienia, sal, materiałów i trenerów. Nie zwracamy kosztów podróży z i na szkolenia dyrektora/dyrektorki oraz nauczycieli i nauczycielek.

Będziemy pracować z minimum ośmioma nauczycielami z jednej z dwudziestu wybranych szkół, z których przynajmniej czterech, to nauczyciele przedmiotów matematyczno-przyrodniczych: matematyki, chemii, fizyki, geografii, informatyki lub biologii. Pozostali nauczyciele mogą nauczać przedmiotów humanistycznych i innych.

Udział dyrektora/dyrektorki oraz nauczycieli i nauczycielek w szkoleniach jest obowiązkowy. Po zakończeniu cyklu szkoleniowego kompetencje osób uczestniczących zostaną poświadczone uzyskaniem certyfikatu uznawanego w procesie awansu zawodowego.

Łącznie zaangażowanie dyrektora/dyrektorki w cały proces szkoleniowy to minimum 168 godzin, w tym:

Rok szkolny 2019/2020 – 78 godzin

Wakacje 2020 – 24 godziny

Rok szkolny 2020/2021 – 66 godzin

Łącznie zaangażowanie każdego z nauczycieli/nauczycielki w cały proces szkoleniowy to minimum: 259 godzin, w tym:

Rok szkolny 2019/2020 – 108 godzin

Wakacje 2020 – 40 godzin

Rok szkolny 2020/2021 – 111 godzin

Zajęcia dla dyrektora/dyrektorki oraz nauczycieli i nauczycielek odbywać się będą zarówno w godzinach pracy, jak i poza nimi. Jednorazowo, na szkolenia wyjazdowe, będziemy zapraszać do pięciu nauczycieli z jednej szkoły, z wyjątkiem szkoły letniej, która adresowana będzie do wszystkich nauczycieli i nauczycielek biorących udział w projekcie.